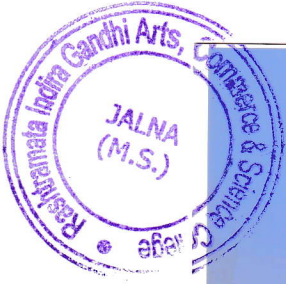

દોહડાવ ચેયીલ મંડલસંઘ ખેલે

T. M. K.

PRINCIPAL
Rashtramata Indira Gandhi
Arts, Commerce & Science
College Jalna - 431203 (M.S.)

शाहीर

मा. आ. डॉ. नारायणराव मुंढे

अमृत महोत्सव

श्वान स्वपोषकाच्या सदनच्या आश्रयी उभा राहे ।
जिकडे वनात गर्जेल, शार्दुल तया दिशेकडे पाहे ॥

डॉ. नारायणराव मुंढे गौरवग्रंथ

भारतातील

पहिला मंडलस्तंभ

(मौजे दोदडाव ता. अंबड जि. जालना)
औरंगाबाद-सोलापूर महामार्ग क्र. २११

मनोगत

नव क्रांतीसाठी संघर्ष

गयाबाई श्रीमंतराव या माता-पित्यांच्या पोटी मुंढे कुळात मी जन्म घेतला. वडिलांच्या अपार कष्टातून माझ्या शिक्षणाची वाट मोकळी झाली. वडिलांची दृढ इच्छा यामुळे माझे वैद्यकीय उच्च शिक्षण झाले. वैद्यकीय व्यवसाय करावा म्हणून गेवराई येथे एक छोटे हॉस्पिटल सुरू केले. या रुग्णसेवेच्या दमदार वाट्यालीतून सर्वसामान्य गोरगरीब माणसांच्या वेदना, दुखाचा अनुभव आला. हे सर्व सुरळीत सुरू असतांना दीर्घ आजाराने पत्नी अश्लेषाचा स्वर्गवास झाला. कुटूंबावर दुःखाचा प्रसंग ओढवला. यामुळे मुलांच्या संगोपनाचा मोठा प्रश्न माझ्यासमोर उभा राहिला पण आई-वडिलांचा प्रचंड मानसिक आधार मला मिळाला. दादांच्या एकत्र कुटूंब पध्दतीच्या दूरदृष्टीमुळे कठीण काळ निघून गेला. मुलांचे शिक्षण आणि त्यांचे दोनाचे चार हात झाले. आई नंतर अनुराधा व अरविंद याने मुलांच्या संगोपनात त्यांची काळजी घेतली. अरविंद लहान भाऊ सावलीसारखा माझ्या बरोबरच राहतो. जीवनाच्या कालखंडात पंचाहत्तरी केंव्हाच उलटून गेली ७८ व्या वर्षात प्रदार्पण झाले कळलेच नाही. शरीर झिजले आहे. शरीराचा एक - एक अवयव निकामी होऊ लागला आहे. पण मन प्रचंड उत्साही आहे. वाढदिवस साजरा करणे मनाला पटत नाही. समकालीन मित्र, कार्यकर्ते, मुलांचा व कर्मचाऱ्यांच्या अग्रहाखातार ७८ व्या वाढदिवसानिमित्त जीवन गौरवग्रंथ प्रकाशित करण्याचा संकल्प त्यांनी

हाती घेतला आहे. या ग्रंथात माधवीताई, शीतलताई, सत्संग, नातू पवन, लहान बहिण शारदाताई यांनी माझ्या जीवन चढ उतारांचे वर्णन केले. या निमित्ताने मुलांच्या न्हय्यातील विशाल प्रेम, भाव, नातेरूप प्रकट झाला. या नाते रूपाच्या न्हय्यातील विनाश प्रेम, भाव, नातेरूप जाणवला नाही. जगायची उर्मी मला यातूनच मिळाली, समकालीन मित्र, कार्यकर्ते, प्राध्यापक, राजकारणी यांनी माझ्या जीवनाचा व राजकाणाचा भूतकाळ लेखांतून जागृत केला. माझी राजकीय कारकिर्द व चळवळ, कार्ये यांचे टिपण, मूल्यमापन, विश्लेषणात्मक वर्णन केले. यामध्ये मा. बबनराव ढाकणे, आ. अनंतकुमार पाटील, मा. पद्मश्री तात्याराव लहाने, मा. श्रावण देवरे, जवंजाळ साहेब, अॅड. श्रीहरी मोटे, विजयकुमार कामड, प्राचार्य धोडिराम राठोड, मा. कुमार सप्तर्षी, अविनाश नाईक, ज्ञानदेव बांगर, डॉ. प्रमोद चव्हाण, डॉ. राजकुमार तांगडे, डॉ. रावसाहेब ठवळे, डॉ. गणेश ढाकणे, राजेंद्र घुले, किशोर घोरपडे, डॉ. शिवाजी हुशे, डॉ. वसिम पटेल, डॉ. लक्ष्मण म्हस्के, कैलास भाले, संतोष साबळे, प्रा. लहू दसगुडे या सर्वांचे लेख माझ्या कार्यावर प्रकाश टाकणारे आहेत. त्यामुळे माझेच आत्मपरिक्षण मी करत आहे. जीवन गौरवग्रंथ संपादन समितीत डॉ. प्रमोद चव्हाण, डॉ. विक्रम दहिफळे, प्रा. लहू दसगुडे, अनिकेत मुंढे, संतोष साबळे यांनी कमी काळात प्रचंड मेहनत घेत गौरवग्रंथ संपादनाचे काम पूर्णत्वाकडे नेले. यासाठी

प्रा. सत्संग मुंढे, मा. स. सो. खंडाळकर दैनिक लोकमत, चेतन गजमल माळी, सरदार जाधव यांनी दिशादर्शक, मार्गदर्शन केले. राजेंद्र घुले आणि मंगेश पडोळ व बाबासाहेब खांडेभराड यांनी डीटीपी कार्य वेळेत पूर्ण करून दिल्यामुळे ते अभिनंदनास पात्र आहेत.

माझा राजकारणात प्रवेश, एक नवे युग व प्रस्थापितांना धडकी भरवणारा होता. दोदडगाव या तीनशे लोकवस्तीच्या गावात शेतकरी कुटुंबात जन्म, यामुळे माझ्याकडे कोणतेही वलय नव्हते. परंतु मी एक भूमिका घेऊन दमदारपणे समाजसेवेकडे वाटचाल सुरू केली, त्यामुळे सर्वसामान्य माणसांच्या प्रवाहाबाहेरच्या वंचित जातीच्या अपेक्षा वाढल्या त्यांच्या समस्या, प्रश्न यांची फेरमांडणी केली. उपोषण, मोर्चे, चळवळ, आंदोलनातून नेतृत्व उदयास येण्याची प्रक्रिया सुरू झाली. जुने जाणते नेते व नवतरुणांची फौज बरोबर घेऊन काँग्रेस पक्षाला नवा आकार देण्याचे काम केले. पुढील राजकारणाची दिशा स्पष्ट झाल्यामुळे समाजकारणातून केलेले राजकारण समाजोपयोगी असते. राजकारणातून समाजकारण करणारे नेतृत्व पूर्णत्वाकडे घेऊन जाऊ शकत नाही, असे राजकारणी नेते काळाच्या प्रवाहात लूप्त होतात.

राजकारणात माझा प्रस्थापितांना विरोधासाठी विरोध नव्हता तर गोरगरीब वंचितांच्या मतावर त्यांनी सत्ताधीश व्हायचे, त्याबद्दल्यात एखाद्या दुसऱ्याला जवळ करायचे, आणि सर्व गरिबांना विकासापासून दूर ठेवायचे. मी समाजकारण केल्यामुळे इंदिरा गांधींनी याची दखल घेऊन राजकारणात संधी दिली. राजकारणात जातदांडग्या, धनदांडग्याचा प्रभाव असल्यामुळे ओबीसींचे प्रश्न सुटले नाहीत. मंडल आयोगाच्या शिफारशी लागू करत नाही या प्रवृत्तीला छेद देऊन स्वावलंबी व स्वाभिमानी राजकारणाची कास धरली. या स्वाभिमानी व

स्वावलंबी राजकारणाची नव्याने मांडणी करण्यासाठी दोदडगाव येथे सोलापूर - औरंगाबाद महामार्गावर महामार्ग क्रमांक २११ वर ओबीसींची ओळख निर्माण करून देणारा 'मंडलस्तंभ' उभा केला. मंडल आयोगाचा जनाधार मंडलस्तंभ आहे. मंडलस्तंभ हा विचार कोण्या एका जातीचा विचार नाही तर तो ओबीसीं जातीसमुहांना एकत्र करून त्यांना बहुसंख्यांक करणारा आहे. ओबीसी, एससी, एस.टी., यांना एकत्र केले तर सत्ता हाती घेता येऊ शकते. प्रस्थापितांना आपण नमवू शकतो. हा विश्वास ओबीसींना देणे ही मोलाची गोष्ट आहे. मंडल स्तंभामुळे ओबीसी एकत्र येऊ शकतो. तोच सत्तेकडे जाण्याचा एकमेव मार्ग आहे. एका जातीच्या जोरावर कोणालाही सत्ता संपादन करणे शक्य नाही. ओबीसींना एकजूट करून बहुजनांची सत्ता निर्माण करण्याचा ध्यास, धडपड चालू असून तिचाच पाठ पुरवठा सर्वांनी करणे जरूर आहे. बहुजनांच्या हाती सत्ता देण्याची मंडलस्तंभाची भूमिका आहे. तुम्हाला सतत प्रयत्न करावे लागतील, संघर्ष करावा लागतील, आपण धार्मिक गुलामगिरीतून व कर्मकांडाच्या मानसिकतेतून मुक्त झालेलो नाहीत. यातून बाहेर येणे आपल्या विकासाची, उत्कर्षाची सत्तेच्या राजकारणाची गुरुकिल्ली आहे.

आरक्षणाचा मुलाधार जात आहे, जाती आहेत म्हणून आरक्षण आहे. जाती नसत्या तर आरक्षण असण्याचा प्रश्नच निर्माण झाला नसता, आरक्षण हा आमच्या मुक्तीचा एकमेव मार्ग नसला तर अत्यंत उपयुक्त असा मार्ग आहे. समता प्रस्थापित करण्यासाठी राज्यघटनेने 'विशेष प्रतिनिधित्व' या संकल्पनेचा पुरस्कार केला, म्हणून आरक्षण हे रक्षण आहे, तो आमचा अधिकार आहे, जात आणि धर्माधर्तेमुळे आमचे अधिकार हिरावले गेले आहेत. आम्ही दडपले

गेलो आहोत. हेच आमच्या गुलामगिरीचे कारण आहे.

समाजिक न्यायाच्या तत्वामध्ये सत्ता आणि संपत्तीचे योग्य वाटप होणे महत्वाचे आहे. समाजातील सर्वच लोकांना विकासाची संधी मिळाली पाहिजे, सर्वांना समाज दर्जा असला पाहिजे, जन्म, जात, वंश या कारणावरून त्यांच्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा भेदभाव केला जाऊ नये. आपली गुलामी हटविण्यासाठी पुन्हा क्रंतिकारक संघर्ष करावा लागणार आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे संविधान हेच आपल्याला सामाजिक न्याय देऊ शकते.

‘माझा संदेश’

“आता ओबीसींनी सत्तेकडे चला, आपला एकच ध्यास ओबीसींनी एकजूट होऊन ओबीसींचा उमेदवार द्यावा, त्यालाच मतदान करावे, ओबीसी नसेल तर आमची मते दलित, आदिवासी, अल्पसंख्याक यांना पडतील. हा प्रयोग जालना येथे यशस्वी करून दाखवला ही नवक्रांती आपल्याला मतपत्रिकेतून करावी लागेल. ‘हाच आमचा संदेश, म्हणून आता संविधानिक मार्गाने पुन्हा क्रंतिकारक संघर्ष करावा लागेल, म्हणून मंडलस्तंभ व्हाया संविधानाकडे चला’.

- डॉ. नारायणराव मुंढे

डॉ. नारायणराव मुंढे गौरवग्रंथ

२११ वर
केला. मंडल
एका
त्यांना
केले
हा
ओबीसी
एका
भाहे. एका
शक्य
करण्याचा
जरी
भूमिका
करावे
सेकेतेतून
कर्षाची व
त म्हणून
निर्माण
सला तरी
ण्यासाठी
पुरस्कार
हे. जाला
ने दडपले

लोकोमत

पृष्ठे : १२+४+४ = २०, किंमत : ₹ ५.००

अँगोलाबाद,

०३.०२.२०२०

विमोचन...
देवे आवाडित
कार्यक्रमात
सादृत पुस्तकले
विमोचन करताना
मन्यवर

मंडल स्तंभ परिसर विकासवा प्रस्ताव द्यावा

सातव : ओबीसीला न्याय देण्यासाठी सर्वानी एकत्रित यावे

लोकोमत च्युड नेटवर्क
जाननी/ बाहीनी : देवदत्ताय ना. उदय ठाके, गोंयबाणी चव्हा वरून अंदाज येत माजी आमदार सातव मुंडे यांनी मंडल स्तंभची स्थापना केली आहे. त्यामुळे ओबीसी समाजामागे ही एक खासियत नाही याचे आह. या परिषदाच्या विकाससाठी ५० कोटी रुपयांचा निधी घ्यावा, अशी मागणी उपस्थिताने माजी खासदार तथा अ.भा. काँग्रेसचे सदस्यदेवीस तशीच अ.भा. काँग्रेसचे सदस्यदेवीस तशीच

मंडल स्तंभ परिसर विकासवा प्रस्ताव द्यावा

पान १ वरून...
यांनी एकत्रित केले. यावेळी माजी मंत्री महोदय जानकर यांचेही उपस्थिती होती. जानकर यांनी देवदत्त जाधव या विकाससाठी दहा लाख रुपयांचा निधी मागितला.

माजी खासदार सातव म्हणाले, ओबीसींना आनी न्याय देऊ. जाणकारांनी आता आपल्याकडे पाहू. गुप्त्या सदस्यदेवीस नेत्यांची प्रत्येक असल्यास सातव काँग्रेस पक्षात प्रवेश करणारे जाहीर निमंत्रण दिले. यावेळी यावेळी माजी मंत्री मंत्री वरून यावेळी माजी मंत्री मंत्री प्रत्येक असल्यास सातव काँग्रेस पक्षात प्रवेश करणारे जाहीर निमंत्रण दिले. यावेळी यावेळी माजी मंत्री मंत्री प्रत्येक असल्यास सातव काँग्रेस पक्षात प्रवेश करणारे जाहीर निमंत्रण दिले.

संपादनाला आदेश देण्यास आमचा विरोध नाही. पण, आपले हक्क हातावर घेऊ नयेत, अशीही त्यांनी सांगितले. आपली जबाबदाऱ्याओ ओबीसींनी स्वतः जबाबदाऱ्या कराय, अशी अपेक्षा त्यांनी व्यक्त केली. तसेच विधानसभेचे सभापती नाना पटोले यांनी ओबीसींच्या जबाबदाऱ्यांविषयीही त्यांचा पाठबळ जो पटवू केली, ती महत्वाची असल्याचे ते म्हणाले. प्रस्ताविक सत्ता मंडे यांनी केली. यावेळी माजी आमदार विद्याका जोते, माजी मंत्री यदुभासराय पंडित, सुशीला मोतेले आदींनी उपस्थिती होती.

शैलक आनंद नवारी

Monday 20/20/20/3

मुंडे, जाणकर आल्यास काँग्रेस मध्ये स्वागत-भाजीव सातव

अंदाज (प्रतिनिधी) - माजी मंत्री पंढरा मुंडे व रासरावे अजयश महोदय जानकर हे काँग्रेसचे व तत्वात नेते अमृत भादगाव त्यांनी माग्या डोळ्याकडेने केले आहे. भाजीवसाठी या दोघांनी काँग्रेसमध्ये येण्याचा विचार केलेल्यास त्यांचे स्वागत स्वागत आहे. असे पक्ष प्रवेशाचे मुंडे निमंत्रण काँग्रेसचे गुजरात राज्यचे प्रभावी अजयश माजी खा गाजीव सातव यांनी दिले आहे. अंदाज तालुक्यातील देवदत्ताय मंडळस्थान येथे माजी आ.ड. नारायणराव मुंडे यांच्या अमृतमहोदय निमित्ताने मंगळार हि. २ रोजी आयोजित सामाजिक न्याय (पान २ वर)

मुंडे, जाणकर आल्यास काँग्रेस मध्ये...

महोदय सातव यांनी हेतू काँग्रेसमध्ये आ.भा. काँग्रेसचे रासरावे पंत, काँग्रेसचे मुंडे, माजी खा. गुजरात रेण. माजी आ.डी. नारायणराव मुंडे, काँग्रेसचे माजीव जानकर, अजयश महोदय, माजी आ. डोळ्याकडेने घेतले. काँग्रेसचे अ.पंढरीराव पंडित, माजी आ. विद्याका जोते, सातव यांचा देखरेख घ्यावा. देखरेख घ्यावे. सातव यांनी मुंडे अंदाज उपस्थित राहिले. सातव यांनी उपस्थित राहिले असे कळाले आहे.

आनंद नवारी

डॉ. नारायणराव मुंढे गौरवग्रंथ

प्रथम मंडलस्तंभ निर्माते माजी आ. डॉ. नारायणराव मुंढे यांच्या अमृत महोत्सवानिमित्त आयोजित सामाजिक न्याय मेळाव्यात माजी खा. राजीव सातव यांचे स्मृतीचिन्ह व शाल, श्रीफल देऊन सत्कार करताना सत्कार समितीचे संयोजक प्रा. सत्संग मुंढे.

प्रथम मंडलस्तंभ निर्माते माजी आ. डॉ. नारायणराव मुंढे यांच्या अमृत महोत्सवानिमित्त आयोजित सामाजिक न्याय मेळाव्यात मार्गदर्शन करताना माजी खा. राजीव सातव.

मंडलस्तंभावर अभिवादन करण्यासाठी जाताना खा. राजीव सातव, माजी मंत्री आ. महादेवजी जानकर, डॉ. नारायणराव मुंडे, प्रा.सत्संग मुंडे, श्री. सुघोष मुंडे, अनिकेत मुंडे व इतर मान्यवर दिसत आहेत.

मंडलस्तंभावर अभिवादन करताना खा. राजीव सातव, माजी मंत्री आ. महादेवजी जानकर, डॉ. नारायणराव मुंडे, प्रा.सत्संग मुंडे, श्री. सुघोष मुंडे व अनिकेत मुंडे इतर मान्यवर दिसत आहेत.

लोखंडमल

महाराष्ट्राचा मानविदू

पृष्ठे : १२+४+४ = २०, किंमत : ₹ ५.००

औरंगाबाद, २०

०३-०८-२०२०

मंडल स्तंभ परिसर विकासाचा प्रस्ताव द्यावा

पान १ वरून...
यांनी धरून केलेली यावेळी माली मंत्री
महादेव जाणकर यांचीही उपस्थिती
होती. जाणकर यांनी दोटडवड गावच्या
विकासासाठी दहा लाख रुपयांचा
निधी आहीर केला.

माजी खासदार सातव म्हणाले,
ओबीसींना आधी न्याय देऊ.
जाणकरांनी आता आपल्याकडे यावे.
गुण्या सर्वसमितीच्या नेत्याची गरज
काण्याचे जाहीर निवेदन दिले.
यावेळी यावेळी माजी केंद्रीय मंत्री
चवमराव डाकणे यांनी ओबीसी
प्रश्नावर आपण संसदेत आणि
विधिमंडळात अनेक प्रश्न उपस्थित
केले. पण ओबीसींच्या मुद्द्यावर चर्चा
होत नसल्याची खत त्यांनी धरून केले.
तसेच यावेळी जातींनी लढत घटकांना
सोळा घेऊन जाण्याची गरज त्यांनी
धरून केलेली. तसेच एकापरी आणि
सीएए कायद्यामुळे अशांना पसरत
आल्याचेही ते म्हणाले. मांडा
समाजाला आरक्षण देण्यास आपल्या
विरोध नाही. पण, आपले हक्क
रिहायत घेऊ नयेत, असेही त्यांनी
सांगितले. आपली जमणेतल्यावेळी
ओबीसींची स्वतंत्र जमणना द्यावी,
अशी अपेक्षा त्यांनी धरून केलेली. तसेच
विधानसभेचे सभापतींना नावा पडलेले
यांनी ओबीसींच्या जमणेतल्यातील
टाय पाउणून जी मदत केलेली, ती
मदल्याची असल्याचे ते म्हणाले.
प्रास्ताविक सत्ता मंडे यांनी केले.
यावेळी माजी आमदार विजयजी जोते,
माजी मंत्री घटमराव पांडे, सुरीला
मराठे आदींनी उपस्थिती होती.

मंडल स्तंभ परिसर विकासाचा प्रस्ताव द्यावा

राज्य : ओबीसीला न्याय देण्यासाठी सर्वांनी एकत्रित यावे

सातव यांच्याकडे केलेली. तसा प्रस्ताव
माझ्याकडे द्यावा, आपण मुख्यमंत्री
उद्धव ठाकरे यांच्याशी चर्चा करून
त्यासाठी तयार करू, अशी चर्चा
सातव यांनी दिली.
माजी आमदार नारायण मुंडे
यांच्या अनुमतीसाठी यथोचित
गिण्यांनी दोटडगाव येथे एका विशेष
कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले
होते. 'शाहीर' या नारायण मुंडे यांच्या
जीवनावर प्रकाश टाकण्याचा प्रयत्न
करत असलेल्या राजीव
कापूरकर यांनी याच आहे. या
यांच्या विवाहासाठी ५० कोटी
पण निधी द्यावा, अशी मागणी
त्यांनी माजी खासदार तथा
कापूरकर यांच्याकडे सादर केली.

(पान २ वर)

आनंद नगरी

आनंद नगरी

Monday 2020/02/03

मुंबे, जाणकर आल्यास काँग्रेस मध्ये स्वागत-राजीव सातव

अंबड (पुणेनिधी) -माजी मंत्री पंकजा मुंडे व रासायने अजय महादेव जाणकर
हे कट्टरकारी व लढावू मते असून भाजपात त्यांनी सध्या डबलप्यात येत आहे.
भविष्यासाठी या दोघांनी काँग्रेसमध्ये येण्याचा विचार केल्यास त्यांचे पक्षात स्व-
गतत्व आहे. असे पक्ष प्रवेशाने मुले निमंत्रण करीमने मुळात राहिल्याने प्रभारी
अजय माजी खा. राजीव सातव यांनी दिले आहे. अंबड तालुक्यातील दोटडगाव
मंडळनाम येथे माजी आ. डी. नारायणराव मुंडे यांच्या अनुमतीसच निमित्ताने
विचार दि. २ रोजी आयोजित सामाजिक न्याय (पान २ वर)

मुंडे, जाणकर आल्यास काँग्रेस मध्ये...

मंडळनाम सातव विलंब होत. काँग्रेसमध्ये आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
कुमार, माजी खा. नारायण मुंडे, माजी आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
महादेव जाणकर, अजयराव डाकणे, माजी आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
आ. डी. नारायणराव मुंडे, माजी आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
घटके, माजी नरेंद्र सत्या मुंडे आदी उपस्थित होते.

मुंडे यांच्या विधानसभे प्रकाशित राहिले. मुंडे यांचे प्रकाशित जाणकर व
उपस्थिततासाठी सत्ते कायदात आले.

मुंडे विलंबाने सातव विलंब होत. काँग्रेसमध्ये आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
कुमार, माजी खा. नारायण मुंडे, माजी आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
महादेव जाणकर, अजयराव डाकणे, माजी आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
आ. डी. नारायणराव मुंडे, माजी आ. डी. नारायणराव मुंडे, अ. डी. जोते
घटके, माजी नरेंद्र सत्या मुंडे आदी उपस्थित होते.

प्रथम मंडलस्तंभ निर्माते माजी आ. डॉ. नारायणराव मुंडे यांच्या अमृत महोत्सवानिमित्त आयोजित सामाजिक न्याय मेळाव्यात 'शार्दूल' या गौरवग्रंथाचे प्रकाशन मा.खा.सातव यांच्याहस्ते करण्यात आले. यावेळी संपतकुमार, मा.खा.तुकाराम शेंगे, माजी मंत्री महादेव जानकर, मा.बबनराव ढाकणे, मा.बदामराव पंडित, मा.आ.धोंडिराम राठोड, मा.बाबूराव कुलकर्णी, मा.भीमराव डोंगरे, मा.ओमप्रकाश चितलकर, मा.आ.शिवाजीराव चौधे, प्रा. सत्संग मुंडे, डॉ. प्रमोद चव्हाण, डॉ. विक्रम दहिफळे, अनिकेत मुंडे व इतर मान्यवर दिसत आहेत.

प्रथम मंडलस्तंभ निर्माते माजी आ. डॉ. नारायणराव मुंडे यांच्या अमृत महोत्सवानिमित्त आयोजित सामाजिक न्याय मेळाव्यात मार्गदर्शन करताना डॉ. नारायणराव मुंडे.

डॉ. नारायणराव मुंढे यांच्या जीवन गौरवग्रंथ समितीचे संपादक स.सो. खंडाळकर(ज्येष्ठ पत्रकार) यांचे स्वागत करताना कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे मा. संपतकुमार, मा.बबनराव ढाकणे, माजी मंत्री आ. महादेव जानकर आणि कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. नारायणरावजी मुंढे सोबत मा.आ. धोंडिरामजी राठोड, श्रीमती सुशिलाताई मोराळे, ज्ञानदेवजी बांगर, मा.आ.शिवाजीराव चौथे, मा.भीमराव डोंगरे, भाई ज्ञानोबा मुंढे, प्रा. सत्संग मुंढे व श्री. सुघोष मुंढे इतर मान्यवर

डॉ. नारायणराव मुंढे यांच्या अमृत महोत्सवी सोहळा व सामाजिक न्याय मेळावा कार्यक्रमात डॉ.नारायणराव मुंढे यांचा स्मृतीचिन्ह देऊन सत्कार करताना खा.राजीव सातव, मा. संपतकुमार, माजीमंत्री महादेव जानकर, मा.आ.धोंडिराम राठोड, भाई ज्ञानोबा मुंढे, प्रा.सत्संग मुंढे, श्री. सुघोष मुंढे मा. भीमराव डोंगरे, मा.विजय कामड व अन्य मान्यवर दिसत आहेत.

देशातला पहिला मंडलस्तंभ जालन्याला उभा आहे. महात्मा फुलेंनी ज्या शुद्रांचा कैवार घेतला होता, त्या तमाम ओबीसींना प्रेरणा देणारा हा स्तंभ आहे. हा स्तंभ उभारला माजी आमदार नारायण मुंडे यांनी. सहस्रचंद्र पाहिलेले नारायण मुंडे आजही या वयात त्या स्तंभासारखे ओबीसींच्या लढाईसाठी मैदानात उभे आहेत. सामान्य शेतकरी कुटुंबात जन्मलेले नारायण मुंडे यांनी राजकीय प्रस्थापितांना नेहमीच आव्हान दिलं. बहुजनांची बाजू घेतली प्रबोधनाचा वसा सोडला नाही. त्यांच्या कामाचा ठसा त्यांच्या असंख्य कामातून आजही दिसतो. मंडलस्तंभासारखे नारायण मुंडे यांचे जीवनही प्रेरणादायी आहे. त्यांच्या जीवनकार्याला माझा सलाम !

- आमदार कपिल पाटील, अध्यक्ष, लोक भारती

बीड जिल्ह्यामध्ये १९८० ते ८५ या कालावधत भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस पक्षाचा एक ही आमदार निवडून आलेला नव्हता. तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी याची नोंद घेऊन डॉ. नारायणराव मुंडे यांच्या रूपाने काँग्रेस पक्षाला विधिमंडळात (आमदार) सदस्य म्हणून संधी दिली आणि या संधीचे डॉ. नारायणराव मुंडे यांनी बीड जिल्ह्यामध्ये काँग्रेस पक्षाला नवसंजीवनी देऊन पक्ष बांधणी, पक्षाला बळकटी देण्यासाठी मोठे योगदान देऊन मिळालेल्या संधीचे सोने केले. डॉ. नारायणराव मुंडे हे सर्व समाजातील लोकांना सोबत घेऊन काम करणारे नेते आहेत. त्यांच्या पुढील वाटचालीस माझ्या हार्दिक शुभेच्छा.

- मा. आ. राजेंद्रजी जगताप, बीड

डॉ. नारायणराव मुंडे हे राजकारणातील समाजकारणातील एक सज्जन व प्रामाणिक नेते आहेत. अगदी सुरुवातीपासून बहुजनांच्या विकासासाठी काम करण्याची तळमळ त्यांच्यात दिसत होती. त्यांची बहुजन, ओबीसीसाठी जे कार्य केले ते आम्हाला सदैव प्रेरणा देणारे राहिल. त्यांना दीर्घायुष्य लाभो. त्यांना पुढील वाटचालीस माझ्या शुभेच्छा !

- मा. आ. शिवाजीराव चोथे, अंबड जालना.

एका सामान्य शेतकरी कुटुंबात जन्माला आलेल्या डॉ. नारायणराव मुंडे यांना काँग्रेस पक्षाने दिलेल्या संधीमुळे ते तीन वेळा विधिमंडळाचे सदस्य राहिले ही गौरवाची बाब आहे. राजकारण व समाजकारण अत्यंत उत्कृष्टपणे केल्या जाऊ शकते याचे एक मूर्तीमंत उदाहरण म्हणजे डॉ. नारायणराव मुंडे आहेत. वंजारी समाजाचे एक क्रियाशील नेतृत्व म्हणून त्यांचे नाव इतिहासात कायम राहिल.

- मा. आ. डॉ. उषाताई दराडे, बीड

इंदिरा काँग्रेस पक्षाच्या स्थापनेपासून मी व डॉ. नारायणराव मुंडे यांनी एकत्र काम केले. आम्ही दोघे ही पक्षाचे निष्ठावान कार्यकर्ते म्हणून काम करीत असताना ज्या-ज्या वेळी संघर्ष करण्याची वेळ आली त्यावेळी डॉ. नारायणराव मुंडे सतत अग्रभागी राहिले. एका गरीब कुटुंबातून येऊन सुध्दा सर्वांना सोबत घेऊन गोर-गरीबांच्या विकासासाठी सामाजिक, शैक्षणिक क्षेत्रात त्यांनी मोठे उल्लेखनिय कार्य केले.

- मा. आ. केशवराव औताडे, फुलंब्री, औरंगाबाद

नारायणराव मुंडे एक व्यक्ती म्हणून सौम्य प्रकृती आणि वृत्ती यांचा समुच्चय. भगवान क्रिडा मंडळ बीडची मुळ कल्पना बहुतेक मुंडे साहेबांची असावी. शांतपणे विषयाचे प्रतिपादन करणारे आणि तितकेच धीर-गंभीर असणारे नारायणराव मुंडे मी पहिले आलो आहे. वंचीतांचे कैवारी ऊपेक्षितांचे स्नेही असा त्यांचा राजकिय प्रवास मी अंतरावरून पहिले आलो आहे. त्यांच्या व्यक्तीगत स्नेही जनात माझा ही अंतरभाव असावा अस सहज वाटून जाते. नारायणराव मुंडे आणि नम्रता हातात हात घालून आता पर्यंतचा प्रवास करत आले आहेत. ही विनयशीलताच त्यांच खर शस्त्र आहे. शास्त्र आणि शास्त्र हे ज्यांच्या भाव्यामध्ये सदैव असततात ते नारायणराव मुंडे हे राजकिय पटलावरील योद्धे आहेत. मला त्यांचे व्यक्तीगत मार्गदर्शन तर मिळालेच पण स्नेह आणि प्रेम ही मिळाले. मित्राचे सारसे, एकाच तालुक्याचे रहिवासी आणि विधान परीषदेचे पुर्व सदस्य म्हणून मला त्यांच्या विषयी आदरच आहे. कौरव नावाच्या प्रवृत्तीशी लढा देणा-या आणि अखंड समाजकार्य करणा-या कार्यकर्त्यांच्या गौरव ग्रंथासमाझ्या मनःपूर्वक शुभेच्छा.

- प्रा. सुरेश नवले

आमच्या पिढीत राजकारण अन राजकीय मंडळीवरील विश्वास उडालेला असताना नारायणराव मुंडे सरसावली काही राजकीय नेते अपवादानेच सापडतात , अभ्यासू , परखड , समाजाप्रती आदर , आणि स्थितप्रज्ञ स्वभाव यामुळे मला आजही इतर राजकीय नेत्यापेक्षा नक्कीच वेगळे वाटतात. त्यांना उदंड आयुष्य साठी मनपूर्वक शुभेच्छा !

- दिलीप खिस्ती

स्थापना: १९९१

भगवान शिक्षण प्रसारक मंडळ, गेवराई संचलित
**राष्ट्रमाता इंदिरा गांधी कला, वाणिज्य व
विज्ञान वरिष्ठ महाविद्यालय, जालना.**

(NAAC Accredited)

डॉ. नारायणराव मुंढे नगर, रेल्वे गेट, सिव्हील हॉस्पिटल रोड,
शिवनगर, जुना जालना, जालना. फोन : 02482-223118

Email ID- rmigjalna@gmail.com

Website - www.rmigcollegejalna.com

**माहिती पत्रक
PROSPECTUS**

किंमत : रु ५०/-

दोन शब्द

“शिक्षणामुळे सामाजिक न्याय मिळेल” हे ब्रीदवाक्य घेऊन भगवान शिक्षण प्रसारक मंडळ, गोवराई, जि.बीड संचलित राष्ट्रमाता इंदिरा गांधी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयाची स्थापना दि.२७ ऑगस्ट १९९१ रोजी झाली. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाशी संलग्न असणाऱ्या मराठवाड्यातील महाविद्यालयांपैकी एक असून स्थापनेपासून आजतागायत यशस्वी वाटचाल करत आहे

जालना शहरात बहुजनाच्या विद्यार्थ्यांना मुक्त व्यासपीठ निर्माण झाले आहे. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना हे महाविद्यालय आपले वाटते. त्यामुळे कला शाखेसाठी शैक्षणिक वर्ष १९९३-९४ मध्ये तीन तुकड्याची मागणी करावी लागली. आणि शासनाने कला शाखेस अतिरिक्त तीन तुकड्या मंजूर केल्या. आज प्रथम वर्षास प्रवेश क्षमता एकुण चार तुकड्याची आहे. त्यामुळे कोणत्याच विद्यार्थ्यांना प्रवेशापासून वंचित ठेवले जात नाही.

महाविद्यालयामध्ये ७०% विद्यार्थी हे ग्रामीण भागातील आहेत. महाविद्यालयात अत्यंत गरीब व होतकरू मुलांना प्रवेश दिला जातो, त्याच्यासाठी संस्थेमार्फत विद्यार्थी तात्काळ मदत केंद्र चालवले जाते या केंद्रामार्फत गरीब विद्यार्थ्यांना मदत केली जाते.

ज्या उद्देशाने संस्थेची स्थापना केली ते स्फुर्ती स्थान आमचे वडील कै. श्रीमंतराव मुंडे यांचा आदर्श व सामाजिक कार्याची तळमळ डोळ्यासमोर ठेऊनच ग्रामीण भागात राहणाऱ्या माझ्या वडीलांनी ६० मैल दूर अंतरावर डोक्यावर सामानाची पेटी घेऊन आम्हा भावंडांना शाळेत घातले. शिक्षण घेत असतांना आम्हा भावंडांना व वडीलांना जो त्रास सहन करावा लागला याचे गांभीर्य लक्षात घेऊन समाजातील गोर-गरीब व आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या पाल्यांना त्रास होऊ नये त्यांची मुले शिकली पाहिजेत व आजच्या स्पर्धेच्या युगात ती टिकली पाहिजे. या ध्येय पुर्तीसाठी भगवान शिक्षण प्रसारक मंडळाची स्थापना केली. शहरात गोर-गरीबांना शिक्षण घेता आले पाहिजे म्हणून जालना येथे राष्ट्रमाता इंदिरा गांधी महाविद्यालय सुरू केले. महाविद्यालयाने त्या इच्छेची पुर्तता करतांना सातत्याने विद्यापीठ व १२ वी बोर्ड परीक्षेत विशेष गुणवत्ता प्राप्त केली आहे.

वर्ष	नांव	टक्केवारी
२००३-२००४	सुनिल तानाजी चव्हाण	८६.८७ %
२००४-२००५	मोरे यशवंत ओमप्रकाश	८९.०० %
२००५-२००६	जाधव जी.जी.	८६.९७ %
२००६-२००७	गायकवाड ज्ञानेश्वर आसाराम	९०.०० %
२००७-२००८	गव्हाले संतोष जनार्दन	८९.९८ %
२००८-२००९	कु.गोल्डे ज्योती सुंदरम	८४.०० %
२००९-२०१०	कु.नालेगावकर पुजा शिवराम	८२.९६ %
२०१०-२०११	कु.थिंगळे नेहा विनायक	९२.८३ %
२०११-२०१२	काला पलाश राजेंद्र	८०.८७ %
२०१२-२०१३	काला पलाश राजेंद्र	आय.टी.टी. देशात चौदावा
२०१३-२०१४	कु.संपदा देवराव नागरे	९९.०० %
२०१४-२०१५	कु.निकिता जाधव	९९.०० %
२०१५-२०१६	कु. नाईक स्वप्नजा सतिष	९२.४६ %
२०१६-२०१७	वाघमारे श्रीनाथ राजु	८८.९५ %
२०१७-२०१८	पियुष कुंडलकर	८५.२३ %
२०१८-२०१९	सानिया ताजखॉन	८२.९२ %
२०१९-२०२०	भगत अनुभव नागोराव	८६.७६ %

२००७-२००८ या शैक्षणिक वर्षात डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठा तर्फे दिला जाणारा "हाजी सलाऊद्दीन सर्फोद्दीन" हा सन्मानाचा पुरस्कार व बक्षीस बी.ए.तृतीय वर्षाची विद्यार्थीनी सबाह-सहेर सलामत अलिखान हिने ऊर्दू विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करून मिळविले.

हे सर्व जिल्ह्यातून प्रथम क्रमांक मिळवून उत्तीर्ण झाले. जिल्ह्यात प्रथम येण्याचा मान आमच्या महाविद्यालयाला मिळतो हेच वडीलांच्या उद्वात हेतुचे फलित आम्ही मानतो. महाविद्यालयीन गुणवत्तेचा चढता आलेख भविष्यात असाच ठेवण्याचा मी स्वतःप्रती संकल्प केला आहे. शैक्षणिक गुणवत्ता वाढीबरोबरच महाविद्यालयाचे नांव क्रिडा स्पर्धा, सांस्कृतिक स्पर्धा वादविवाद स्पर्धा, ई. मध्ये ही अग्रभागी आहे.

सामाजिक न्यायाची संकल्पना डोळ्यासमोर ठेवून विद्यार्थ्यांना ज्वलंत प्रश्नांची जाणिव निर्माण व्हावी यासाठी महाविद्यालयात "कै.श्रीमंतराव मुंडे अंतर महाविद्यालयीन वाद-विवाद स्पर्धा" आयोजित करून ज्वलंत प्रश्न असलेले विषय ठेऊन युवा वर्गाची त्या संदर्भातील मते या माध्यमातून जाणून घेतले जातात. त्यामुळे महाविद्यालयीन युवा विद्यार्थ्यांना योग्य दिशा मिळते.

या महाविद्यालयात शिक्षण घेऊन चांगले अधिकारी निर्माण होतील त्याचबरोबर चांगले नागरीकही निर्माण करण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयाची भविष्यातील वाटचाल चालू आहे. त्या संकल्पाची पूर्ती होत आहे असे दिसते. विशेष आनंदाची बाब अशी की हे महाविद्यालय स्वतःच्या मालकीच्या इमारतीमध्ये आहे. या कामी आपल्या सर्वांच्या सहकार्याची व सदभावनेची अपेक्षा.

डॉ.नारायणराव मुंडे

संस्थापक अध्यक्ष

भगवान शिक्षण प्रसारक मंडळ, गेवराई

मनोगत

विद्यार्थी मित्रानो,

भगवान शिक्षण प्रसारक मंडळ, गेवराई द्वारा संचलित राष्ट्रमाता इंदिरा गांधी कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयाची स्थापना जालना शहरात २७ ऑगस्ट १९९१ साली झाली. या महाविद्यालयामध्ये मराठवाड्यातील ग्रामीण व शहरी तसेच विदर्भ भागातील विद्यार्थ्यांना शिक्षणाची संधी उपलब्ध झाली आहे. विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक विकासा बरोबर देशपुढील प्रश्नांची जाणिव, सामाजिक समतेची, एकात्मतेची भावना महाविद्यालयातून तयार झालेल्या विद्यार्थ्यांत व्हावी व तसेच देशाचे उज्वल भवितव्य घडवण्याचे काम नागरिकांकडून व्हावे हे ध्येय घेऊन महाविद्यालय वाटचाल करीत आहे. तसेच गोर-गरीब होतकरू, ग्रामीण-शहरी व अल्पसंख्यांक विद्यार्थी-विद्यार्थ्यांनीचा सर्वांगीण विकास घडवून आणण्यासाठी महाविद्यालय वचनबद्ध आहे.

“शिक्षणामुळे सामाजिक न्याय मिळेल” या ब्रीद वाक्यातच संस्थेच्या सामाजिक न्यायाचा उद्देश स्पष्ट होतो. या महाविद्यालयाला अनेक अडचणींवर मात करीत प्रगतीच्या दिशेने घेऊन जाण्याचे श्रेय संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.डॉ.नारायणराव मुंडे(माजी आमदार) यांचे आहे. त्यांच्या सामाजिक न्यायाच्या विचारश्रेणीतूनच महाविद्यालयाने शैक्षणिक आणि विकासात्मकदृष्ट्या जालना शहरात मानाचे स्थान प्राप्त केले आहे.

प्राचार्या

डॉ. सुनंदा तिडके

राष्ट्रमाता इंदिरा गांधी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
डॉ. नारायणराव मुंडे नगर, सिव्हील हॉस्पिटलजवळ, जालना.